

Dansk Journalistforbund
Mrk.: Cavling
Gammel Strand 46
1202 København K

POLITIKEN

Rådhuspladsen 37
DK-1785 København V

Tlf: +45 3311 8511
www.politiken.dk

Indstilling til Cavlingprisen 2020

Vi indstiller journalist Lars Halskov, instruktør Mikala Krogh og manuskriptforfatter Nikolaj Scherfig til Cavlingprisen 2020. De står bag den nordiske tv-dokumentarserie 'Scandinavian Star', som er en historisk vellykket ambitiøs undersøgende serie om Skandinaviens største uløste kriminalgåde, som kan måle sig med store udenlandske dokumentarserier fra især USA.

Serien blev i foråret 2020 sendt på DR, NRK i Norge og TV4 i Sverige og udviklet i et banebrydende samarbejde mellem tv-selskaberne, Nordisk Film, Danish Documentary og Politiken.

Serien indeholder afsløringer, som har ført til, at Folketinget her til efteråret skal diskutere Scandinavian Star igen. Her skal regeringen redegøre for, hvad den vil gøre for at komme en opklaring nærmere. I serien træder nye centrale kilder med kendskab til skibets økonomi frem og underbygger teorien om, at skibets værdi og forsikring blev kunstigt pustet op til det dobbelte kun én uge før mordbranden på skibet natten til 7. april 1990.

Serien gennemhuller og udstiller myndighedernes mangelfulde efterforskning, der aldrig gik i dybden med brandforløbet og de komplicerede ejer- og forsikringsforhold bag skibet. Holdet bag serien brugte tre år på at undersøge nye efterforskningsspør og interviewe besætningsmedlemmer, pårørende og overlevende, som aldrig er blevet hørt før. Ved hjælp af omfattende research i blandt andet USA, Canada, Spanien og Filippinerne er over 100 personer blevet interviewet. Derudover har holdet fået adgang til mange tusinde fortrolige dokumenter via kilder og aktindsigt.

Ved hjælp af dette arbejde har serien samlet puslespillet om skibet, som er mere end en mordgåde. Serien stiller også skarpt på pengemænd, der brugte tvivlsomme forretningsmetoder og satsede på skattespekulation, og på et skib, hvor alle ansvarlige så igennem fingrene med elendige sikkerhedsforhold.

Endelig går serien også tæt på de mange mennesker, der blev berørt af mordbranden. Deres skæbner binder hele forløbet sammen og fortæller historien om, hvordan den tragiske begivenhed stadig præger deres liv 30 år efter katastrofen. Politiken har også produceret en podcast- og artikelserie, der har uddybet og suppleret tv-dokumentarserien.

Efter dokumentarserien blev sendt, har Politiken fulgt op med nye afsløringer her i efteråret. Det har altid været den officielle forklaring fra skiftende justitsministre og rigsadvokater, at den helt centrale efterforskning af ejer- og forsikringsforhold var en vigtig del af dansk politis ansvar – og at det blev aftalt i 1990 i en opdeling af efterforskningen mellem Danmark, Norge og Sverige.

Men to tidligere kriminalchefer fra det daværende Frederiksberg Politi, som havde efterforskningen, fortalte til Politiken, at politiet ikke prioriterede at undersøge ejer- og forsikringsforholdene bag skibet. Det opfattede de som norsk politis opgave. I stedet koncentrerede politikredsen sig om at undersøge ansvaret for skibets dårlige sikkerhed.

Det fik i oktober i år Justitsministeriet til at komme med en historisk indrømmelse og erkende at have givet forkerte oplysninger om dansk politis undersøgelse af den uopklarede sag til Folketingets Retsudvalg. Politiet har ikke foretaget »omfattende undersøgelser« af, om skibet var forsikret for cirka det dobbelte af skibets reelle værdi, skrev ministeriet i et berigtigelsesbrev til retsudvalget. I stedet henviste ministeriet til en redegørelse fra Rigsadvokaten, men det var altså ikke en politiefterforskning.

Derfor er det centrale økonomiske spor aldrig blevet efterforsket til bunds af dansk politi, selv om myndighederne har hævdet det gennem 30 år.

Justitsministeren skal i november i et samråd i Folketinget svare på spørgsmål efter Politikens seneste afsløringer om den manglende efterforskning af ejer- og forsikringsforhold vedrørende Scandinavian Star.

De pårørendes 30 år lange kamp for at få svar fortsætter.

Anne Mette Svane, journalistisk chefredaktør, Politiken

Erling Groth, dokumentarredaktør, DR

Sigrid Dyekjær, producer, Danish Documentary

Thomas Heinesen, producer, Nordisk Film

LINKS:

Medielogin:

Brugernavn: cavlingjuryadgang@gmail.com

Kode: cavling1234

TV-serie:

https://www.dr.dk/drtv/serie/scandinavian-star_170141

Her er et samlet link til diverse artikler i Politiken og avisens podcast i forbindelse med tv-dokumentarserien:

https://politiken.dk/tag/main/Scandinavian_Star

Her er links til de seks kapitler i fortællingen i forbindelse med tv-dokumentarserien:

Kapitel 1: <https://politiken.dk/indland/art7682010/Skibet-der-skulle-i-drift-for-enhver-pris>

Kapitel 2: <https://politiken.dk/indland/art7697887/Klokken-var-02.24-da-der-blev-sendt-mayday-ud.-En-time-efter-forlod-kaptajnen-skibet-mens-der-stadig-stod-passagerer-tilbage-p%C3%A5-agterd%C3%A6kket>

Kapitel 3: <https://politiken.dk/indland/art7709883/De-mystiske-brande>

Kapitel 4: <https://politiken.dk/indland/art7723382/D%C3%B8den-havde-v%C3%A6ret-Laurids%E2%80%99-f%C3%B8lgesvend-siden-teenage%C3%A5rene.-Nu-stod-pr%C3%A6sten-over-for-en-helt-ny-udfordring>

Kapitel 5: <https://politiken.dk/indland/art7734667/Kapitel-5-Den-amerikanske-forbindelse>

Kapitel 6: <https://politiken.dk/indland/art7739869/Til-hverdag-lykkedes-det-ofte-at-indd%C3%A6mme-det-ub%C3%A6rlige.-Men-den-dag-kom-det-frem>

Her er links til nyheder i forbindelse med dokumentarserien og artiklerne i Politiken:

<https://politiken.dk/indland/art7693641/Scandinavian-Star-burde-aldrig-have-sejlet.-Nye-oplysninger-om- alvorlige-sikkerhedsmangler>

<https://politiken.dk/indland/art7696988/Kyniske-skibsejere-ryster-overlevende>

<https://politiken.dk/indland/art7726981/S%C3%B8fartsstyrelsen-vidste-at-Scandinavian-Star-ikke-kunne-sejle>

<https://politiken.dk/indland/art7733056/Enke-kr%C3%A6ver-erstatning-for-anklage-mod-hendes-mand-for-brandstiftelse>

<https://politiken.dk/indland/art7739888/Nyt-vidne-Scandinavian-Stars-forsikring-var-kunstigt-pustet-op>

<https://politiken.dk/indland/art7743409/Politikere-vil-have-%C3%B8konomien-og-forsikringen-af-d%C3%B8dsskib-unders%C3%B8gt>

<https://politiken.dk/indland/art7778434/%C2%BBNu-har-vi-f%C3%A5et-fornyeth%C3%A5b%C2%AB>

Seneste udvikling:

De to kriminalchefer står frem: <https://politiken.dk/del/ei9Ty3AAVXJw>

Nyheden med justitsministeriets erkendelse af fejlagtige oplysninger: <https://politiken.dk/del/EoXCpKAAVXIw>

De pårørende og overlevendes reaktion: <https://politiken.dk/del/VJpN3eAAVXIA>

Rigsadvokats rapport var kun en redegørelse: <https://politiken.dk/del/C32M39AAVXKw>

Her er et samlet link til de seks afsnit i podcasten:

<https://politiken.dk/podcast/art7743753/Scandinavian-Star-kampen-for-at-f%C3%A5-svar>

SCANDINAVIAN STAR

INDHOLD:

TV-dokumentarserien Scandinavian Star. Her et link til DR's streamingstjeneste og de 6 afsnit:

https://www.dr.dk/drtv/serie/scandinavian-star_170141

Her er et samlet link til diverse artikler i Politiken og avisens podcast i forbindelse med tv-dokumentarserien: https://politiken.dk/tag/main/Scandinavian_Star

Marts 2020

Scandinavian Star burde aldrig have sejlet. Nye oplysninger om alvorlige sikkerhedsmangler. (7. marts. 2020)

Nye oplysninger vækker opsigt: Kyniske skibsejere ryster overlevende. (9. marts. 2020)

Sømandsboss: Søfartsstyrelsen vidst, at Scandinavian Star ikke kunne sejle. (27. marts. 2020)

Enke kræver erstatning for anklage mod hendes mand for brandstiftelse. (30. marts. 2020)

April 2020

Nyt vidne: Scandinavian Stars forsikring var kunstigt pustet op. (6. april 2020)

Politikere vil have økonomien og forsikringen af dødsskib undersøgt (7. april 2020)

Maj 2020

Rie Ørskov mistede sin søster og svoger på Scandinavian Star: "Nu har vi fået fornyet håb" (9. maj 2020)

Seneste udvikling:

Oktober 2020

Pengesporet i påsat skibsbrand blev ikke undersøgt (4. oktober 2020)

Politiet undersøgte aldrig Scandinavians Stars fordoblede forsikring (14. oktober 2020)

Efterforskningen, der forsvandt i havet (14. oktober 2020)

Pårørende efter skandale om dødsskib: "vi er blevet ført bag lyset i 30 år" (15. oktober 2020)

Efterladte efter skibsbrand afviser, at rigsadvokat undersøgte pengespor (21. oktober 2020)

Dødsskib: Rigsadvokats rapport bruges mod efterladdes kritik (21. oktober 2020)

DIGITALFORTÆLLING 6 KAPITLER

Marts og april 2020

Skibet, der skulle i drift for enhver pris. Kapitel 1. (8. marts 2020) Digitalfortælling: www.politiken.dk/7682010

Da kaptajnen forlod det brændende skib, var der stadig passagerer tilbage på agterdækket. Kapitel 2. (15. marts 2020) Digitalfortælling: www.politiken.dk/7697887

Mystiske brande hærgede skibet igen og igen. Kapitel 3. (22. marts 2020) Digitalfortælling:

www.politiken.dk/770988

”Kan Gud findes, når det her sker?” Kapitel 4. (29. marts 2020) Digitalfortælling: www.politiken.dk/7723382

Den amerikanske forbindelse. Kapitel 5. (5. april 2020) Digitalfortælling: www.politiken.dk/7734667

Hver en sten skulle vendes i forsøget på at finde svar på mordgåden om Scandinavian Star. Kapitel 6. (7. april 2020) Digitalfortælling: www.politiken.dk/7739869

PODCAST

www.politiken.dk/7743753 også vedlagt på USB.

Scandinavian Star: 6 kapitler

Kapitel 1. På vej hjem. 41:46

Kapitel 2. Dødsbranden. 33:30

Kapitel 3. Hvorfor brændte det igen? 36:23

Kapitel 4. Begravelserne. 43:15

Kapitel 5. Den amerikanske forbindelse. 43:12

Kapitel 6. Myndighedernes svigt. 38:13